

Република Србија
КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ

Народних хероја 4, 11070 Београд
тел: +381 11 311 72 72, факс: +381 11 312 95 85, e-mail: kirs@kirs.gov.rs

Бр: 07-142/1

Београд,

10 DEC 2020

САВЕЗ СРБА ИЗ РЕГИОНА

Миодраг Линта, председник

Отона Жупанчича 14, Београд

Поштовани,

Поводом Вашег дописа упућеног председници Владе Републике Србије госпођи Брнабић, а прослеђену Комесаријату за избеглице и миграције ради даљег поступања из делогруга надлежност, у прилогу достављамо коментаре на ваше захтеве:

1. Наставити са Регионалним стамбеним програмом док све избегличке породице не буду стамбено решене

Регионални стамбени програм се, осим у Републици Србији, спроводи истовремено и у Босни и Херцеговини, Републици Црној Гори и Републици Хрватској, а финансиран је средствима донатора, те Република Србија не може одлучити да настави његово спровођење уколико не постоје даља обезбеђена средства, као и одговарајући уговор са донаторима. Иначе, у оквиру расположивих средстава Буџета Републике Србије, Комесаријат за избеглице и миграције сваке године додељује средства јединицама локалне самоуправе за доделу помоћи избеглицама за решавање стамбеног питања куповином сеоског домаћинства или доделом грађевинског материјала за завршетак започете градње стамбеног објекта или за адаптацију постојећег безусловног самбеног објекта, као и за економско оснаживање кроз доходне активности. Како би се обезбедила основа за утврђивање потреба, Комесаријат за избеглице и миграције континуирано, најмање једном годишње, ажурира податке о потребама избеглица за стамбеним решењима – грађевинским материјалом, сеоским кућама, монтажним кућама и стамбеним јединицама. Како се јавним позивима бирају и рангирају корисници за одређена стамбена решења, нема могућности да се распишу јавни позиви за избор корисника за одређена стамбена решења док се не обезбеде средства за њихову доделу, а подаци о потребама су саставни део Локалних акционих планова јединица локалне самоуправе. Такође, у Београду и Новом Саду је могуће доделити онолико самбених јединица колико има могућности изградње на локацијама које наведени градови обезбеђују и финансирају њихово опремање, што се односи на изградњу стамбених јединица у свим општинама и градовима у Републици Србији.

У периоду када је планиран РХП, Србија је исказала потребу за решавањем стамбеног питања најугроженијих избегличких породица, за чије збрињавање је од донатора тражено 302 милиона евра. На донаторској конференцији, донатори су определили укупно 261 милион евра за све четири земље учеснице у Програму.

Након ове конференције започете су активности на припреми пројеката, односно изради Пројектних предлога које је Скупштина донатора сукцесивно одобравала. До сада је укупно прикупљено 238 милиона евра и одобрен 31 пројекат. Кад је реч о Србији одобрено је 134,544.723 донаторских средстава а контрибуција Србије износи 30,692.425 милиона евра, што укупно износи 165,237.148 евра од чега је планирано стамбено збрињавање око 7.600 избегличких породица у потреби.

Додатних средстава по овом програму неће бити, али паралелно са Регионалним стамбеним програмом средствима из буџета и донаторским средствима обезбеђено је преко 12 000 стамбених решења за избеглице, а додатна средства из РХП могу бити обезбеђена искључиво из средстава прибављених откупом станова из овог програма.

2. Омогућити свим протераним Србима који нису имали избеглички статус да реше своје стамбено питање

Чланом 13. став 1. Закона о избеглицама („Службени гласник РС“, број 18/92, „Службени лист СРЈ“, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС“, број 30/10) прописано је да о признавању или престанку својства избеглице решава Комесаријат решењем.

У том смислу, а у складу са одредбама Закона о избеглицама, у свим поступцима стамбеног збрињавања у Републици Србији, укључујући и Регионални стамбени програм Републике Србије, могу да учествују само лица којима је решењем Комесаријата за избеглице признат статус избеглице у Републици Србији и којима је у складу са решењем Комесаријата и издата избегличка легитимација од стране МУП-а. Такође, у наведеним поступцима стамбеног збрињавања могу да учествују и бивше избеглице, односно лица која су у међувремену примљена у држављанство Републике Србије и која су регулисала пребивалиште и личну карту Републике Србије, а претходно су укинула избеглички статус у Републици Србији.

У поступцима стамбеног збрињавања избеглица и бивших избеглица, Комисије за избор корисника у поступку који спроводе по Јавном позиву, као доказ о избегличком статусу прихватају, фотокопију решења Комесаријата о признавању или престанку избегличког статуса, фотокопију избегличке легитимације, односно проверу извршену у базама и евиденцијама Комесаријата.

На крају, обавештавамо вас да би омогућавање учешћа и прихватања пријава од стране Комисије за избор корисника, лицима наведеним у вашем захтеву у поступцима стамбеног збрињавања избеглица и бивших избеглица, а којима у складу са законом није донето решење о признавању избегличког статуса, било противно одредбама Закона о избеглицама.

Лица која никад нису била у статусу избеглице немају законског основа да буду корисници програма збрињавања које спроводи Комесаријат.

3. Омогућити свим протераним Србима чији су станови саграђени преко Регионалног стамбеног програма или путем разних међународних организација да добију тзв. двоструки попуст приликом откупа станова

Непокретности прибављене изградњом у оквиру „Програма за становање и трајну интеграцију избеглица у Србији – СИРП“ представљају јавну својину општина и градова које су одабране за реализацију овог програма.

Имајући у виду чињеницу да Комесаријат није био потписник споразума о реализацији програма, већ је у складу са надлежностима утврђеним Законом о избеглицима само био укључен у рад комисија за избор корисника, а нарочито чињеницу да није корисник ових непокретности, указујемо да је Комесаријат у оквиру своје надлежности предузео све да допринесе решавању проблема избегличких породица збринутих у оквиру овог програма.

Резултат континуираног залагања да се проблем ових породица адекватно реши, доследном применом одредаба Закона о избеглицима, свакако је Закључак Владе Републике Србије 05 Број: 360-6707/2019-1 од 4. јула 2019. године о прихватању Извештаја о спровођењу „Програма за становање и трајну интеграцију избеглица у Србији - СИРП“ са предлогом активности за решавање питања интеграције избеглица, корисника овог програма. Влада поменутиим закључком препоручује јединицама локалне самоуправе које су реализовале СИРП Програм да ради окончања процеса интеграције избеглица, корисника овог програма, омогуће куповину предметних стамбених јединица, те да на поступак купопродаје и на поступак закупа предметних стамбених јединица примене одредбе Закона о избеглицима. Даље, Влада препоручује ЈЛС да донесу одговарајуће акте, односно одлуку о располагању овим непокретностима, чиме би се омогућило делотворно остваривање права избеглих лица, њихова пуна интеграција у Републици Србији и истовремено избегло нарушавање правне сигурности, социјалне правде и довођење у међусобно неравноправан положај ових лица у односу на лица унутар ове категорије која су право на решавање стамбене потребе остварила у складу са Законом о избеглицима. Упркос чињеници да је након доношења овог закључка постојала начелна воља свих јединица локалне самоуправе које су реализовале СИРП програм да се овом дугогодишњем проблему пружи одговарајућа пажња и исти једнообразно реши у свим јединицама локалне самоуправе, до доношења релевантних одлука о располагању предметним непокретностима ради омогућавања корисницима куповине стамбених јединица, до данас није дошло.

Цена за станове који су предмет купопродаје утврђује се у складу са чл. 19к, 19л, 19љ, 19м и 19н Закона о избеглицима („Службени гласник РС“, број 18/92, „Службени лист СРЈ“, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС“, број 30/10), а било какво друго умањење поред поред наведеног противно је одредбама Закона о избеглицима, а исто као што је и наведено довело би до тога да се значајно умање средства која се од купопродаје стамбених јединица, у складу са Законом користе за решавање стамбених потреба избеглица које до сада нису добиле никакво стамбено решење, што је у колизији са захтевом да што већи број породица добије помоћ при стамбеном збрињавању.

- 4. Омогућити ратним војним инвалидима и породицама палих бораца који су станове добили кроз Пројекат "Социјално становање за ратне војне инвалиде и породице палих бораца" да станове добију бесплатно у власништво**

Стамбено збрињавање ратних војних инвалида и породица палих бораца није у надлежности Комесаријата за избеглице и миграције.

- 5. Омогућити свим протераним Србима помоћ у грађевинском материјалу до износа од 550.000 динара за завршетак радова**

Све избеглице које испуњавају услове предвиђене важећим прописима, а пре свега да поседују легално изграђен неуслован стамбени објекат или граде у оквиру габарита предвиђених грађевинском дозволом коју поседују могу остварити помоћ

у грађевинском материјалу вредности до 550.000 РСД како би у стамбеном објекту били обезбеђени основни услови за становање према броју чланова породице/домаћинства.

6. Решити имовинско правна питања која онемогућавају откуп станова

Поводом захтева да се убрза решавање имовинско правних питања које се односе на непокретности у јавној својини Републике Србије чији је корисник Комесаријат за избеглице и миграције, а који су намењени решавању стамбених потреба избеглица, Комесаријат за избеглице и миграције је покренуо све неопходне поступке код органа у чијој надлежности је решавање одређених имовинско правних питања. Напомињемо да је до сада отуђено око 1500 стамбених јединица у преко 50 јединица локалне самоуправе, односно да су 1500 породица постали власници стабених јединица, а да су поступци решавања имовинско правних питања, у неколицини преосталих јединица локалне самоуправе, као и поступци закључивања уговора о купопродаји поводом преосталих стамбених јединица код којих су имовинско правна питања чиста, у току, да се на њима ажурно и у континуитету ради од стране свих релевантних учесника како бисмо сви заједно, у најскоријем року, довели до решавања стамбених потреба избеглица, у складу са законом. Када је у питању решавање спорних имовинско правних питања, треба имати у виду и чињеницу да је у протеклих годину дана, услед проглашења пандемије Ковидом 19 како на глобалном, тако и нивоу Републике Србије, дошло до тога да су многи органи у локалним самоуправама радили са ограниченим капацитетима, што је довело до застоја или успоравања рада на решавању спорних имовинско правних питања, посебно имајући у виду комплексност и укљученост већег броја различитих државних органа у решавању имовинско правних односа. Комесаријат је протеклих девет месеци од избијања пандемије радио у пуном капацитету.

7. Омогућити избегличким породицама које су добиле станове кроз пројекат "Социјално становање у заштићеним условима" да имају право откупа тих станова по истим условима који важе за остале избеглица

Социјално становање у заштићеним условима је проширено право из социјалне заштите које не уређује Република већ јединица локалне самоуправе. Намењено је посебно угроженим категоријама избеглица којима је, у једном броју случајева потребна и помоћ за текуће трошкове (струју, воду и сл.) или стручна помоћ Центра за социјални рад, а Уговором са општином/градом је прецизирана обавеза да стамбене јединице не могу променити намену односно остају намењене одређеним услугама социјалне заштите у локалној заједници.

Изабрани корисници стамбених јединица у оквиру наведеног пројекта исте могу користити док испуњавају за то предвиђене услове, а исти у том смислу с обзиром да спадају у најугроженију популацију плаћају само умањене рачуне за комуналне услуге. Корисници ових пројеката, од стране Комесаријата за избеглице и миграције не сматрају се трајно решеним, те код њих нема сметњи да учествују у неком другом пројекту трајног збрињавања уколико испуњавају услове предвиђене правилником о стамбеном збрињавању, с тим да у том случају Центру за социјални рад који руководи у по Уговорима управља становима изграђеним у овим пројектима, претходно преда испражњену од лица и ствари стамбену јединицу коју је користио.

8. Максимално убрзати решавање поднетих захтева и доношење коначних листа након завршених конкурса за све видове решавања стамбених питања

Одлука за стамбене јединица у др Ивана Рибара (133) и Овчи (250), очекује се у наредна два месеца, након чега следи поступак по жалбама, а тек тада и утврђивање Коначне листе. Како, ни на једној локацији још увек није започела изградња стамбених јединица, која ће од почетка градње трајати од 18 до 24 месеца, свакако је да изабрани корисници у том смислу неће чекати усељење у изграђене стамбене јединице, већ напротив, чекаће завршетак изградње стамбених јединица најмање годину дана.

Одлука Комисије у Новом Саду за стамбене јединице у Футогу и Ветернику, очекује се у наредних 6 месеци за Футог, а након тога ће бити донета и одлука за стамбене јединице у Ветернику. Сва је прилика да ће изабрани корисници у Новом Саду исто као и у Београду чекати на завршетак изградње стамбених јединица.

9. Максимално убрзати рокове изградње станова и монтажних кућа и усељење у исте, као и доделу сеоских имања и грађевинског материјала

Рокови изградње станова и монтажних кућа утврђују се уговорима са извођачима. Захтеве за продужење рокова подносе извођачи, стручни надзор даје процену и одступање не може бити дуже од дозвољеног по важећим прописима у наведеној области. Сеоске куће се не додељују, већ се купопродаја реализује одмах након доношења Одлуке о избору корисника и Коначне листе, док рокови за испоруку грађевинског материјала зависе од успешно спроведене јавне набавке што је једини разлог за евентуалну неблаговремену испоруку.

10. Максимално убрзати склапање купопродајних уговора након истека закупа од шест месеци, колико је предвиђено Законом о избеглицама

Чланом 19и Закона о избеглицама („Службени гласник РС“, број 18/92, „Службени лист СРЈ“, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС“, број 30/10) **предвиђено је да пре истека рока** на који је закључен уговор о закупу непокретности на одређено време, који не може бити краћи од шест месеци, **закупац може поднети писани захтев за обнављање уговора о закупу на одређено време или захтев за закључење уговора о купопродаји непокретности.** У складу са наведеним, Закон предвиђа трајање закупа најмање 6 месеци, након чега је странка та која се опредељује да ли ће продужити закуп и плаћати и даље закупнину или ће поднети захтев за купопродају стамбене јединице и плаћати купопродајну цену. У складу са захтевом странке, Комесаријат поступа и продужава уговоре о закупу или закључује са закупцима уговоре о купопродаји.

У сарадњи са јединицама локалне самоуправе настојимо да рокови за реализацију купопродаје буду у складу са прописима. Комесаријат за избеглице и миграције редовно контактира јединице локалне самоуправе како би на време утврдили цене куповине, обавестили кориснике, припремили уговоре и почели купопродају у року. Такође, уколико купопродаја не почне у року, Комесаријат наставља рад са јединицама локалне самоуправе да се превазиђу настале препреке како би купопродаја почела што пре. Комесаријат је припремио и доставио јединицама локалне самоуправе обрасце свих потребних докумената како би им била олакшана припрема купопродаје.

11. Смањити таксу коју избеглице плаћају приликом овере купопродајних уговора

Овај захтев није у надлежности Комесаријата за избеглице и миграције.

12. Максимално убрзати реновирање уништених и демолираних сртанова у Земун Пољу који су додељени ратним војним инвалидима и породицама палих бораца прије годину дана и омогућити да се што пре уселе и постану власници

Стамбено збрињавање ратних војних инвалида и породица палих бораца није у надлежности Комесаријата за избеглице и миграције, па самим тим ни реновирање додељених стамбених јединица.

1. Омогућити свим протераним Србима и њиховој деци, који подносе захтев за пријем у држављанство Републике Србије, да то учине по повлашћеној такси за прогнана лицау износу од 1.070,00 динара, без обзира на то да ли у тренутку подношења захтева имају или немају важећи избеглички статус

Овај захтев није у надлежности Комесаријата за избеглице и миграције.

2. Омогућити свим протераним Србима, против којих се воде поступци за ратне злочине пред судовима у Хрватској и Восни и Херцеговини, пријем у српско држављанство, као и онима против којих се воде судски поступци у Београду, или је судски поступак већ окончан и осуђена лица су одслижила казну затвора. Велика већина поступака против Срба води се на основу лажних доказа.

Овај захтев није у надлежности Комесаријата за избеглице и миграције.

3. Повећати средства за економско оснаживање протераних Срба

Што се тиче Комесаријата, додела средстава за економско оснаживање кроз доходовне активности биће максимална у складу са расположивим средствима одобреним Буџетом Републике Србије. Од 2015. године средствима из буџета у висини од 213.390.000 РСД економски је оснажено преко 1.300 избегличких породица.

4. Омогућити право на доделу једнократне помоћи, бесплатних дрва за зиму, лекова, хуманитарних пакета хране и хигијене, свим угроженим категоријама протераних Срба, без обзира на то да ли тренутноимају важећу избегличку легитимацију или личну карту.

Што се тиче Комесаријата, додела средстава за обезбеђивање једнократних новчаних помоћи, биће максимална у складу са расположивим средствима одобреним Буџетом Републике Србије. Лица која су стекла држављанство Републике Србије и узела документа све припадљности остварују преко Центра за социјални рад као и остали држављани Републике Србије. Комесаријат помаже лицима која имају статус и не могу да остваре ова права.

У протеклих пет година кроз набавку пакета хране потпомогнуто је 6.000 најугроженија породица. Исплатом једнократних новчаних помоћи, доделом средстава за набавку лекова и огрева за зиму у вредности од 541.822.000 РСД од 2015. године, помогнуто је 32.540 избегличких породица.

С поштовањем,

Комесар
Владимир Цуцић

